

KNMT-praktijkrichtlijn

second opinion

Over diagnostiek en/of behandelplan

(herziening 2023)

Colofon

KNMT-praktijkrichtlijn Second opinion (herziening 2023)

De KNMT-Praktijkrichtlijn Second opinion is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT).

Algemene praktijkrichtlijn

Een algemene praktijkrichtlijn is een leidraad voor de tandheelkundige praktijkvoering, zoveel mogelijk aangevuld met voorbeelden van formulieren, reglementen en informatie voor de patiënt. Algemene praktijkrichtlijnen zijn opgesteld door de KNMT.

Het algemene uitgangspunt bij alle KNMT-praktijkrichtlijnen is dat de tandarts de regiebehandelaar is binnen de tandheelkundige zorg. Deze centrale rol is gebaseerd op diens wettelijke bevoegdheden en daarmee samenhangende of voortvloeiende verantwoordelijkheden.

Eindredactie en productie
KNMT, Utrecht

Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT)
Orteliuslaan 750, Postbus 4141
3502 HC Utrecht
telefoon: 030 607 6276
e-mail: info@knmt.nl
website: www.knmt.nl

© 2023 KNMT

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten ten aanzien van dit document berusten bij de KNMT.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNMT.

Hoewel aan de totstandkoming van dit document de uiterste zorg is besteed, kan de KNMT niet instaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden en aanvaardt de KNMT deswege geen aansprakelijkheid.

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Gebruikers van de praktijkrichtlijn	4
1.3	Doel van de praktijkrichtlijn	4
1.3.1	Definitie second opinion	4
1.3.2	Doelstelling	4
2.	Werkwijze	5
2.1	Uitleg second opinion	5
2.2	Verslaglegging	5
2.3	Vaststelling van de zorgvraag en delen van gegevens	5
2.4	Rapportage	5
2.5	Kosten	6
2.6	Klachten	6
3.	Verantwoording	6
3.1	Samenstelling projectgroep	6
3.2	Belangenverstrengeling	6
3.3	Financiering	6
3.4	Werkwijze	6

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het ontwikkelen, herzien en beheren van algemene praktijkrichtlijnen is een van de taken van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). De voorliggende praktijkrichtlijn 'Second opinion' is een herziening van de versie van 2004. Aanleiding voor deze herziening was het van kracht worden van nieuwe wet- en regelgeving.

1.2 Gebruikers van de praktijkrichtlijn

De KNMT-praktijkrichtlijn 'Second opinion' is bedoeld voor zorgaanbieders en zorgverleners. In deze praktijkrichtlijn betreft dit in de meeste gevallen tandartspraktijken en tandartsen die worden geconfronteerd met een verzoek om een second opinion.

Omwille van de leesbaarheid wordt in de tekst verder gesproken van 'deze handleiding'. Verder geldt dat waar wordt gesproken in de mannelijke vorm ('hij' dan wel 'zijn') hiermee ook 'zij' of 'hen' kan worden aangeduid en dat waar wordt gesproken over 'tandarts' ook de tandarts-specialist wordt bedoeld.

1.3 Doel van de praktijkrichtlijn

In deze praktijkrichtlijn wordt ingegaan op de definitie en de doelstelling van een second opinion en de hierbij te volgen werkwijze. Nadrukkelijk komen de posities van zowel de aanvrager (patiënt of collega-tandarts) als de gever van de second opinion aan de orde.

1.3.1 Definitie second opinion

Een second opinion betekent letterlijk 'tweede mening'. Een second opinion is een advies over (een deel van) het voorgestelde zorgdoel, zorgplan of een daaruit afgeleid behandelplan. Een second opinion kan enkel worden uitgevoerd voordat de behandeling is gestart. Het gaat hierbij uitdrukkelijk niet om een beoordeling over een reeds uitgevoerde behandeling. Daarbij geldt dat de tandarts zich dient te onthouden van het in het openbaar of ten opzichte van patiënten uiten van kritiek op een collega. Indien de tandarts ervan overtuigd is dat een collega handelt in strijd met de **Gedragsregels voor tandartsen** zal hij dit aan de betrokken collega kenbaar maken.

1.3.2 Doelstelling

De doelstelling van de second opinion is de aanvrager te ondersteunen bij zijn eigen menings- en/of besluitvorming ten aanzien van een opgesteld zorgdoel, zorgplan en daaruit afgeleid behandelplan. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de second opinion gever het besluit neemt, maar dat de patiënt en de behandeld tandarts(specialist) mede op basis van de second opinion, gezamenlijk hun mening kunnen vormen en het uiteindelijk besluit kunnen nemen.

2. Werkwijze

2.1 Uitleg second opinion

Geadviseerd wordt aan de aanvrager vooraf duidelijk uit te leggen wat een second opinion inhoudt en wat hij er van mag verwachten. Hierbij komen aan de orde:

- Inhoud
- Doel
- Kosten van een second opinion
- Eventuele noodzakelijke verrichtingen ten behoeve van de diagnostiek
- De wijze van registratie (en eventuele rapportage)
- De positie van de second opinion geveer

De second opinion geveer is onafhankelijk en heeft geen direct belang bij het probleem van de aanvrager dan wel bij de oplossing daarvan.

2.2 Verslaglegging

De verslaglegging van de mening/bevindingen van de second opinion geveer vindt plaats op de wijze zoals wordt geadviseerd in de KNMT- praktijkrichtlijn Patiëntendossier.

2.3 Vaststelling van de zorgvraag en delen van gegevens

De zorgvraag moet duidelijk in kaart worden gebracht en vastgelegd. Als niet alle benodigde gegevens beschikbaar zijn worden deze, na toestemming van de patiënt, opgevraagd bij de eigen tandarts. Hierbij valt te denken aan röntgenfoto's, gebitsmodellen, intra-orale scans, zorgdoel, zorgplan, behandelplan, parostatus, etc. Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is veilige elektronische communicatie verplicht.

Indien de patiënt geen toestemming geeft voor het opvragen van gegevens bij de eigen tandarts, kan het noodzakelijk zijn dat er aanvullend onderzoek moet plaats vinden. De kosten hiervan worden dan bij de patiënt in rekening gebracht. De patiënt heeft eventueel ook zelf de mogelijkheid zelf zijn of haar gegevens op te vragen bij de eigen tandarts.

Wanneer er geen zorgdoel en zorgplan beschikbaar is zal dit door de second opinion geveer samen met de patiënt worden opgesteld. In overleg met de patiënt zullen dan één of meerdere behandelplannen kunnen worden opgesteld met desgewenst een grove indicatie van de kosten.

2.4 Rapportage

De mening en/of bevindingen van de second opinion geveer dienen schriftelijk vastgelegd te worden volgens de eisen die de **KNMT Richtlijn Patiëntendossier** hieraan stelt. De aanvrager van de second opinion ontvangt hier een afschrift van. In geval van een verwijzing door de behandelde tandarts, zal deze door de second opinion geveer op de hoogte worden gebracht van de mening en/of bevindingen. Wanneer een patiënt zich op eigen initiatief tot de second opinion geveer heeft gewend, zal bij voorkeur, maar alleen wanneer de patiënt hiervoor uitdrukkelijk (schriftelijk) toestemming verleent, de eigen tandarts op de hoogte worden gesteld.

2.5 Kosten

Voor het geven van een second opinion kan volgens de tariefbeschikking de code Co11 (uitgebreid onderzoek ten behoeve van een second opinion) worden gedeclareerd. Voor een overzicht van de verrichtingen die onder deze code vallen, verwijst men naar de toelichting van de NZa op deze code. Voor meer informatie: [KNMT tarieven en prestaties](#).

Overige noodzakelijke verrichtingen kunnen volgens de tariefbeschikking worden gedeclareerd.

2.6 Klachten

Indien de aanvrager van de second opinion klachten heeft over de gang van zaken bij het verkrijgen van de second opinion, kan hij zich wenden tot de klachtenregeling van de second opinion geveer.

3. Verantwoording

3.1 Samenstelling projectgroep

De actualisatie van deze praktijkrichtlijn is gedaan door de een projectgroep bestaande uit medewerkers van de KNMT en tandartsen.

- mw. M. Heikamp, namens de KNMT, beleidsmedewerker vakinhoud.
- drs. S.G.R. Banus, MSc, namens de KNMT, bedrijfskundige, hoofd vakinhoud.
- mw.mr. G. Bouman-Bakker, namens de KNMT, senior adviseur juridische zaken.
- prof. dr. J.J.M. Bruers, namens de KNMT, onderzoeker.
- M. Rozeboom, namens de KNMT, beleidsadviseur ICT.
- drs. Th.A. Goedendorp, tandarts-algemeen practicus, adviseur KNMT.
- dr. W.J.M. van der Sanden, tandarts-algemeen practicus, opleidingsdirecteur tandheelkunde Radboudumc.
- mw. drs. A. Dieleman, tandarts-algemeen practicus, praktijkhouder.
- mw. drs. K.S. Legemate, tandarts-algemeen practicus, tandarts-medewerker.

3.2 Belangenverstremgeling

De leden van de projectgroep hebben voorafgaand aan de werkzaamheden een 'belangenverklaring' getekend, waarin zij onder andere aangeven kennis te hebben genomen van de Code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstremgeling en interne beraadslagingen en documenten als vertrouwelijk te beschouwen. De belangenverklaringen zijn op te vragen bij de KNMT.

3.3 Financiering

De herziening van deze praktijkrichtlijn is gefinancierd door de KNMT.

3.4 Werkwijze

Deze praktijkrichtlijn is herzien naar aanleiding van het van kracht worden van nieuwe wet- en regelgeving. Verder is er voor de totstandkoming van de praktijkrichtlijn gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

KNMT-praktijk richtlijn patiëntendossier

Gedragsregels voor tandartsen

AVG

WGBO

Wkkgz